

Ang Basahon ni Daniel - Numero Kap-atan ug Tulo

Pagpadayag sa Simbolismo sa Kangil-ad nga Pagkalaglag diha sa Tagna sa Bibliya

Jeff Pippenger
2024-01-07

Ang pag-ila ni Pablo sa pagano nga Roma ingon nga gahum nga nagpugong sa kapapahan sa pagbangon ngadto sa gahum sa tuig 538, nahimong saksi nga giila ni William Miller nga nagpatukod sa “kanunay,” sa basahon ni Daniel, ingon nga nagrepresentar sa paganismo. Ang balangkas ni William Miller gibase sa duha ka makalaglag nga mga gahum sa paganismo nga gisundan sa kapapahan. Ang labing mahinungdanong nadiskobrehan ni Miller sa pagsuporta nianang balangkas mao ang pagpamatuod ni Pablo diha sa 2 Tesalonica, kapitulo dos, diin giila ni Pablo nga ang nagpugong batok sa kapapahan, nga gihimo sa pagano nga Roma, pagakuhaon aron ang “tawo sa sala” mapahimutang diha sa templo sa Dios, nga nagapakita sa iyang kaugalingon nga siya mao ang Dios.

Sa basahon ni Daniel, ang simbolo sa “ang adlaw-adlaw” nga nagrepresentar sa paganismo kanunayng gisundan sa usa ka simbolo sa pagkapapa, bisan kini irepresentar man ingon nga kalapasan sa kalaglagan o ang dulumtanan sa kalaglagan. Apan sa pasidaan ni Cristo ngadto sa mga Cristohanon mahitungod sa paglikos ug pagkalaglag sa Jerusalem nga nahitabo sulod sa tulo ug tunga ka tuig gikan sa 66 ngadto sa 70 AD, gihisgutan ni Cristo ang “dulumtanan sa kalaglagan, nga gisulti ni Daniel nga manalagna” ingon nga timaan alang sa mga Cristohanon nga didto sa Jerusalem aron mokalagiw dayon. Giila sa kasaysayan nga ang maong timaan dili mao ang simbolo sa Roma nga pagkapapa, kondili sa paganong Roma. Ang timaan kinahanglan mailhan sa mga matinumانون, kon sila makalikay sa paglikos ug pagkalaglag. Ang “dulumtanan sa kalaglagan, nga gisulti ni Daniel nga manalagna,” simbolo ba kini sa paganong Roma, o sa Roma nga pagkapapa?

Busa kung makita na ninyo ang dulumtanan nga makapabiniya, nga gisulti ni Daniel nga propeta, nga nagatindog sa balaang dapit, (ang magabasa, pasabta siya:) Nan pabayaa kadtong anaa sa Judea nga mangalagiw ngadto sa kabukiran: Ang anaa sa atop sa balay, ayaw na siya pagpakanauga aron sa pagkuha ug bisan unsa gikan sa iyang balay: Ni ang anaa sa kapatagan, ayaw na pagpabalika aron sa pagkuha sa iyang sapot. Ug alaut ang mga mabdos, ug ang mga nagapasuso niadtong mga adlaw! Apan pag-ampo kamo nga ang inyong pagkalagiw dili mahitabo sa tingtugnaw, ni sa adlaw nga igpapahulay: Kay unya adunay dakung kagul-anan nga wala pa gayud mahitabo sukad sa sinugdan sa kalibutan hangtod karon, ug dili na gayud mahitabo pag-usab. Ug gawas kon muboan unta kadtong mga adlaw, walay unod nga maluwas: apan tungod sa mga pinili, muboan kadtong mga adlaw. Mateo 24:15–22.

Si Sister White nagkomento kon giunsa natuman kining pasidaan diha sa kasaysayan sa pagkalaglag sa Jerusalem gikan sa 66 hangtod sa 70 AD, ug iyang giila nga ang bandila, o ang

estandarte sa kasundalohan sa Roma, mao ang ilhanan alang sa mga Cristohanon nga anaa pa sa Jerusalem aron mangalagiw. Busa, ang “makapaluod nga butang sa pagkalaglag, nga gisulti ni Daniel nga manalagna,” ba mao ang pagano nga Roma, o mao ba kini ang papado nga Roma, sumala sa gambalay nga gibasehan ni Miller?

Si William Miller gidala ngadto sa pagsabot sa duha ka pagpakita sa Roma (ang pagano nga gisundan sa papado), apan napugos siya sa kasaysayan diin siya nagpuyo sa pagtagad sa duruha ka gingharian ingon nga usa ka gingharian. Ug siyempre, usa sila ka gingharian, apan nagrepresentar usab sila sa duha ka nagasunod nga mga gingharian. Napugos sa matagnaong kasaysayan sa 1798, si Miller kinahanglang hisgutan ang Roma sa panguna ingon nga usa ka gingharian. Niadtong 1798, si Miller mituo nga ang Ikaduhang Pag-anhi ni Cristo mga kaluhaan ug lima ka tuig pa sa umalabot. Hingpit niyang nasayran nga ang papadong Roma nakadawat sa makamatay nga samad niadtong 1798. Alang kang Miller, wala nay lain pang yutan-ong mga gingharian nga mosunod sa papadong Roma, kay si Cristo hapit na mobalik.

Sa kasaysayan diin nahimutangan si Miller, nasabtan niya nga ang estatuwa sa ikaduhang kapitulo sa Daniel nagrepresentar sa upat ka gingharian sa yuta, kay mao kana ang gipamatuoran ni Daniel.

Ug ang ikaupat nga gingharian mahimong kusgan sama sa puthaw; kay sanglit ang puthaw nagabungkag ug nagadaug sa tanang butang; ug ingon nga ang puthaw nga nagadugmok niining tanan, kini usab magabungkag ug magadugmok. Ug tungod kay nakita mo ang mga tiil ug mga tudlo sa tiil, nga usa ka bahin kolonon sa magkokolon ug usa ka bahin puthaw, ang gingharian mabahin; apan anaa niini ang kabaskog sa puthaw, sanglit nakita mo ang puthaw nga sinagol sa lapok nga kolonon. Daniel 2:40, 41.

Nasabtan ni Miller nga aduna lamang upat ka mga gingharian, ug ang ikaupat ug katapusang gingharian mao ang Roma, nga iyang nahibaloan gikan sa kasaysayan nga mao ang pagano nga Roma nga gisundan sa papal nga Roma. Alang kang Miller, uyon sa pulong ni Daniel, ang ikaupat nga gingharian “nabahin,” apan alang kang Miller ang pagkabahin nagpasabot lamang ug usa ka kalainan tali sa literal ug espirituwal nga mga bahin sa gingharian sa Roma. Husto siya, apan limitado ang iyang pagsabot.

Wala makita ni Miller nga ang pagkabahin sa pagano ug sa papal nga Roma gibase sa pagkabahin nga gitindog si Pablo aron ilhon. Si Pablo (ug si Juan Bautista), nagpaila nga sa yugto sa panahon sa krus ang literal kinahanglan nga mopadayon ngadto sa espirituwal. Kon wala niana nga pagsabot, napugos si Miller sa pagdawat nga ang Roma sa iyang pagkatinuod usa lamang ka gingharian nga may duha ka mga hugna. Ug siyempre, husto siya (apan adunay pagkalimitado). Wala niya makita nga ang espirituwal nga Roma gilarawan pinaagi sa literal nga Babilonia, kay ang espirituwal nga Roma (ang kapapahan) mao usab ang espirituwal nga Babilonia.

Ang literal nga Babilonya, ingon nga nahauna sa upat ka gingharian diha sa Daniel dos, magatipo sa ikaupat nga gingharian, kay ang nahauna sa kanunay nagatipo sa katapusan. Ang pagano nga Roma gikatipoan na pinaagi sa Babilonya, apan ang pagano nga Roma ug ang Babilonya kapuwa nagatipo sa espirituhanong Roma (ang kapapahan). Busa ang kapapahan mao ang ikalima nga gingharian, ug kini girepresentahan pinaagi sa Babilonya. Kini maoy sukaranang hinungdan

nganong gitandi ni Sister White ang pagkabinihag sa literal nga Israel didto sa Babilonya sulod sa kapitoan ka tuig, uban sa pagkabinihag sa espirituhanong Israel didto sa espirituhanong Babilonya sulod sa usa ka libo duha ka gatus ug kan-uman ka tuig.

“Ang iglesia sa Dios dinhi sa yuta sa pagkatinuod nailalom sa pagkabinihag sulod niining hataas nga yugto sa walay hunong nga paglutos, maingon gayod sa mga anak sa Israel nga gibihag sa Babilonia sa panahon sa pagkabihag.” Prophets and Kings, 714.

Busa si Miller walay bisan unsang kalisdanan sa pag-ilis-ilis sa mga katumanan sa tagna nga mas espesipikong nag-ila sa paganong Roma uban sa papadong Roma. Maghatag kita ug mga pananglitan niini samtang magpadayon kita, apan kon atong masabtan nga si Miller nagtan-aw sa paganong ug papadong Roma ingon nga usa ka gingharian, atong masabtan nganong si Miller walay bisan unsang kalisdanan sa pagdapat kang Jesus sa “kangil-ad nga makapabiniyaan, nga giingon ni Daniel nga manalagna,” ingon nga usa ka katumanan sa paganong Roma, samtang nagasabot gihapon nga ang pahayag nga “kangil-ad nga makapabiniyaan,” diha sa basahon ni Daniel, usa ka simbolo sa papadong Roma. Si Miller dili makakita sa tulo ka mga gahum nga nagapabiniya, ug tungod niini ang iyang balangkas sa tagna may pagkakutob, bisan husto.

Apan unsaon man nato pagsabot ang dili pagkauyon sa kasaysayanong katumanan sa 66 AD, sa dihang ang pagano nga Roma nagbutang sa iyang mga bandila sa balaang dapit sa templo ingon nga katumanan sa tagna ni Cristo? Ang “makalilisang nga paglaglag, nga giingon pinaagi ni Daniel nga propeta,” simbolo ba sa pagano o sa papal nga Roma? Ang tubag niana nga kalisdanan yano ra gayod kon maila ninyo ang tulo ka nagalaglag nga mga gahum, imbes nga duha. Kinahanglan magsugod kita sa komentaryo ni Sister White bahin sa katumanan sa tagna ni Cristo mahitungod sa pagkalaglag sa Jerusalem.

“Sa pagkalansang sa mga Judio kang Cristo nalangkob ang kalaglagan sa Jerusalem. Ang dugo nga giula didto sa Kalbaryo mao ang kabug-aton nga mipalunod kanila ngadto sa kapildihan alang niining kalibotana ug alang sa kalibotan nga umalabot. Mao usab kini sa daku nga katapusang adlaw, sa diha nga ang paghukom moabut ibabaw sa mga nagsalikway sa grasya sa Dios. Si Cristo, nga ilang bato nga kapangdolan, unya makita kanila ingon nga usa ka bukid sa panimalus. Ang himaya sa Iyang dagway, nga alang sa mga matarung mao ang kinabuhi, alang sa mga dautan mahimong usa ka kalayo nga nagaut-ut. Tungod sa gugma nga gisalikway, sa grasya nga gitamay, ang makasasala malaglag.”

“Pinaagi sa daghang mga ilustrasyon ug gisubli nga mga pasidaan, gipakita ni Jesus kon unsa ang mahimong sangpotanan alang sa mga Judio sa ilang pagsalikway sa Anak sa Dios. Niining mga pulonga, Iyang gipahinungdanan ang tanan sa matag kapanahonan nga nagdumili sa pagdawat Kaniya ingon nga ilang Manluluwas. Ang matag pasidaan alang kanila. Ang gihugawan nga templo, ang masupilon nga anak, ang mini nga mga mag-uuma sa parasan, ang mga magtutukod nga mapangtamayon, adunay ilang katugbang sa kasinatian sa matag makasasala. Gawas kon siya maghinulsol, ang silot nga ilang gilarawan daan maangkon niya.” The Desire of Ages, 600.

Sa dihang giila ni Pablo ang pagbalhin gikan sa literal ngadto sa espirituwal, iyang giila nga kini nahitabo sulod sa yugto sa panahon sa krus, ug angay hinumdoman nga ang paglaglag sa Jerusalem tuwirang nalangkit sa krus. Ang paglaglag sa literal nga Jerusalem nga unang natuman pinaagi sa literal nga Babilonia, natuman sa kataposang higayon pinaagi sa literal nga Roma, kay si Jesus sa kanunay nagrepresentar sa katapusan uban sa sinugdanan. Ang pagyatak sa balaang puloy-anan ug sa panon nga nagsugod pinaagi sa pagano nga gahum sa Babilonia, natapos pinaagi sa pagano nga gahum sa Roma.

Ang espirituwal nga pagyatak sa espirituwal nga Jerusalem natuman pinaagi sa papal nga Roma, ug kining duruha ka mga yugto sa pagyatak (literal ug espirituwal) nagalarawan sa pagyatak sa katawohan sa Dios pinaagi sa ikatulong makalilisang nga gahum sa pagkalaglag, nga sa konteksto sa Roma gitawag nga modernong Roma.

Adunay tulo ka makalilisang nga mga gahum nga ang matag usa naglutos sa katawohan sa Dios. Ang dragon sa paganismo, gisundan sa mapintas nga mananap nga migula gikan sa dagat sa Katolisismo, ug kini gisundan sa mapintas nga mananap nga migula gikan sa yuta sa Tinipong Bansa sa Amerika (ang mini nga manalagna). Ang paganismo gilarawan pinaagi sa nagkalainlaing pagano nga mga gahum nga nagtamak sa literal nga Israel. Unya ang papalismo nagtamaktamak sa espirituwal nga Israel sulod sa usa ka libo duha ka gatus ug kan-uman ka tuig gikan sa 538 ngadto sa 1798. Ang tulo-ka-pilo nga panaghiusa sa dragon, sa mapintas nga mananap, ug sa mini nga manalagna mao ang modernong Roma ug kini usab nagtamaktamak sa katawohan sa Dios sa panahon sa “takna” sa krisis sa balaod sa Domingo. Ang tulo ka makalilisang nga mga gahum sa dragon, sa mapintas nga mananap, ug sa mini nga manalagna gilarawan usab ingon nga paganong Roma, papal nga Roma, ug modernong Roma.

Sa pinulongan sa Pinadayag 17, ang pagano mao ang unang upat ka mga hari, ang ikalimang hari mao ang papasiya, ug ang ikaunom, ikapito, ug ikawalong mga hari mao ang tulo-ka-bahin nga panaghiusa sa modernong Roma.

Ug adunay pito ka mga hari: ang lima nangapukan na, ug ang usa ania karon, ug ang usa wala pa moabot; ug sa diha nga siya moabot, kinahanglan nga magapabilin siya sa hamubo nga panahon. Ug ang mananap nga kaniadto mao, ug karon dili na, siya mao ang ikawalo, ug gikan sa pito, ug moadto sa pagkalaglag. Pinadayag 17:10, 11.

Sa kahulogan sa Daniel kapitulo 2, ang paganismo mao ang tanang upat ka gingharian sukad sa literal nga Babilonia hangtod sa literal nga Roma. Ang espirituwal nga Babilonia mao ang kapapahan (ang ulo nga bulawan), ug ang tulo-ka-bahin nga panaghiusa sa dragon, sa mananap, ug sa mini nga manalagna (ang modernong Roma), girepresentahan sa tulo-ka-bahin nga panaghiusa sa espirituwal nga Medo-Persia, espirituwal nga Gresya, ug espirituwal nga Roma (kang kansang samad nga makamatay naayo na).

Sa dihang nagtumong si Jesus sa “mangil-ad nga dulnganan sa pagkalaglag, nga giingon ni Daniel nga manalagna,” iyang gitudlo ang usa ka piho nga “ilhanan” nga kinahanglan mailhan sa mga Kristohanon sa matag usa sa tulo ka Roma. Ang pagano nga Roma, ang papal nga Roma, ug ang moderno nga Roma tanan nagalutos sa katawhan sa Dios. Kana nga paglutos ginrepresentahan sa

tagna ingon nga pagyatak sa balaang puloy-anan ug sa panon. Si Jesus mihatag ug pahimangno mahitungod sa pagduol nianang paglutos alang sa matag usa sa tulo ka mga yugto sa mga paglutos. Sa dihang ang “ilhanan” sa awtoridad sa Roma gibutang sulod sa balaang puloy-anan, miabot na ang panahon sa pagkalagiw gikan sa Jerusalem. Wala gamita ni Jesus ang pahayag ni Daniel bahin sa “mangil-ad nga dulnganan sa pagkalaglag” ingon nga simbolo sa usa ka yutan-ong gahum, kondili ingon nga simbolo sa ilhanan nga kinahanglan mailhan sa mga Kristohanon.

“Gipahibalo ni Jesus ngadto sa mga nanimati nga tinun-an ang mga paghukom nga igapahamtang sa apostatang Israel, ug ilabi na ang mapanimaslon nga panimalos nga moabot kanila tungod sa ilang pagsalikway ug paglansang sa Mesias sa krus. Mga timailhan nga dili masayop maoy magauna sa makalilisang nga kinatumyan. Ang gikahadlokang takna moabot sa kalit ug sa madali. Ug gipasidan-an sa Manluluwas ang Iyang mga sumusunod: ‘Busa sa diha nga makita ninyo ang dulomtanan nga makapawalay-balaan, nga gisulti ni Daniel nga manalagna, nga nagatindog sa dapit nga balaan, (ang magabasa, pasabta siya:) nan pumaikyas ngadto sa kabukiran ang mga anaa sa Judea.’ Mateo 24:15, 16; Lucas 21:20, 21. Sa diha nga ang mga sumbanan nga idolatrous sa mga Romano igapatindog na sa yutang balaan, nga milapad ug pipila ka mga furlong sa gawas sa mga kuta sa siyudad, nan ang mga sumusunod ni Cristo kinahanglan mangita ug kaluwasan pinaagi sa pagkalagiw. Sa diha nga makita na ang timaan sa pasidaan, kadtong buot makakalagiw dili na gayud maglangan. Sa tibuok yuta sa Judea, maingon man sa Jerusalem mismo, ang timaan alang sa pagkalagiw kinahanglan dayon nga tumanon. Siya nga matunong nga anha sa atop sa balay dili na manaog pa ngadto sa sulod sa iyang balay, bisan pa aron luwason ang iyang labing bililhong mga bahandi. Kadtong nanagtrabaho sa kapatagan o sa mga kaparrasan dili na maggahin ug panahon sa pagbalik aron kuhaon ang panggawas nga sapot nga gibutang sa kilid samtang sila nagahago sa kainit sa adlaw. Dili sila magduha-duha bisan usa ka gutlo, tingali unya madala sila sa kinatibuk-ang pagkalaglag.” The Great Controversy, 25.

Niini nga tudling, giila ni Sister White ang “dulumtanan nga nagapahimong biniyaan,” ingon nga usa ka “dili masayran nga timailhan,” nga girepresentahan sa “mga mahigugmaong bandila sa mga Romano,” nga ilang gipahimutang “sa balaang yuta” sa santuwaryo. Wala gamita ni Jesus ang “dulumtanan nga nagapahimong biniyaan” aron magrepresentar sa bisan hain sa gahum sa pagano o papal nga Roma, kondili ingon nga usa ka “timailhan.” Sa dihang ang “timailhan” gipahimutang sa balaang yuta sa templo, ang mga Cristiano kinahanglan mokalagiw gikan sa Jerusalem “aron dili sila maapil sa kinatibuk-ang pagkalaglag.” Mipadayon pa si Sister White sa ulahi sa maong tudling ug giila nga ang tagna ni Cristo nga nagtimaan sa pagkalaglag adunay labaw pa sa usa ka katumanan.

“Ang tagna sa Manluluwas mahitungod sa pagduaw sa mga paghukom ibabaw sa Jerusalem adunay laing katumanan, diin kadtong makalilisang nga paglaglag usa lamang ka maluya nga landong. Diha sa kapalaran sa pinili nga siyudad atong makita ang silot sa usa ka kalibotan nga nagsalikway sa kalooy sa Dios ug nagtamak sa Iyang kasugoan. Mangitngit ang mga talaan sa pag-antos sa tawo nga nasaksihan sa yuta sulod sa iyang taas nga mga siglo sa krimen. Masakit ang kasingkasing, ug maluya ang hunahuna sa pagpamalandong niini. Makalilisang ang mga sangpotanan sa pagsalikway sa awtoridad sa Langit. Apan usa ka kahimtang nga labi pang

mangitngit ang gipadayag sa mga kapadayagan sa umalabot. Ang mga talaan sa nangagi,—ang hataas nga laray sa mga kagubot, mga panagbangi, ug mga rebolusyon, ang ‘gubat sa manggugubat ... uban ang libog nga kasaba, ug mga sapot nga linigid sa dugo’ (Isaias 9:5),—unsa ba kini, kon itandi sa mga kalisang nianang adlaw sa dihang ang nagapugong nga Espiritu sa Dios hingpit nang kuhaon gikan sa mga dautan, dili na magpugong sa pagbuto sa tawhanong pagbati ug sa kapungot ni Satanas! Ang kalibotan makakita unya, sama sa wala pa gayud kaniadto, sa mga sangpotanan sa pagmando ni Satanas.”

“Apan niadtong adlaw, maingon sa panahon sa pagkalaglag sa Jerusalem, ang katawohan sa Dios pagaluwason, ang tagsatagsa nga hikaplagan nga nahisulat taliwala sa mga buhi. Isaias 4:3. Gipahayag ni Cristo nga moanhi Siya sa ikaduhang higayon aron tigumon ang Iyang mga matinumanon ngadto Kaniya: ‘Unya magabalata ang tanang kabanayan sa yuta, ug ilang makita ang Anak sa tawo nga nagaanhi sa mga panganod sa langit uban ang gahum ug dakung himaya. Ug ipadala Niya ang Iyang mga manulonda uban ang makusog nga tingog sa trumpeta, ug ilang pagatigumon ang Iyang mga pinili gikan sa upat ka mga hangin, gikan sa usa ka kinatumyan sa langit ngadto sa lain.’ Mateo 24:30, 31. Unya kadtong mga wala motuman sa maayong balita pagaut-uton pinaagi sa espiritu sa Iyang baba ug pagalaglagon pinaagi sa kasidlak sa Iyang pag-anhi. 2 Tesalonica 2:8. Sama sa karaang Israel, ang mga dautan nagalaglag sa ilang kaugalingon; nangapukan sila tungod sa ilang kasal-anan. Pinaagi sa kinabuhi sa sala, ilang gibutang ang ilang kaugalingon sa hilabihan nga pagkadili-uyon sa Dios, ang ilang kinaiya nahimong hilabihan kaubos tungod sa dautan, nga ang pagpadayag sa Iyang himaya alang kanila maoy usa ka kalayo nga magaut-ut.”

“Kinahanglan nga magbantay ang mga tawo nga dili nila pasagdan ang leksyon nga gihatag kanila diha sa mga pulong ni Cristo. Maingon nga Iyang gipasidan-an ang Iyang mga tinun-an bahin sa pagkalaglag sa Jerusalem, nga naghatag kanila ug timaan sa nagkaduol nga kapukan, aron sila makakalagiw; mao man nga Iyang gipasidan-an ang kalibotan bahin sa adlaw sa kataposang kalaglagan ug gihatagan sila ug mga timailhan sa pagdangat niini, aron ang tanang buot mahimong makakalagiw gikan sa kapungot nga moabot. Si Jesus nag-ingon: ‘Ug adunay mga timaan sa adlaw, ug sa bulan, ug sa mga bitoon; ug sa yuta kagul-anan sa mga nasod.’ Lucas 21:25; Mateo 24:29; Marcos 13:24–26; Pinadayag 6:12–17. Kadtong makakita niining mga pasiuna sa Iyang pag-anhi kinahanglan ‘mahibalo nga haduol na, bisan anaa na sa mga pultahan.’ Mateo 24:33. ‘Busa pagtukaw kamo,’ mao ang Iyang mga pulong sa pagpahimangno. Marcos 13:35. Kadtong magtagad sa pasidaan dili pasagdan diha sa kangitngit, aron kana nga adlaw dili mokalit kanila nga wala sila mangandam. Apan alang kanila nga dili motukaw, ‘ang adlaw sa Ginoo moabot ingon sa kawatan sa gabii.’ 1 Tesalonica 5:2–5.” The Great Controversy, 36, 37.

Sa dihang gisulat ni Sister White kining mga pulonga, aduna pa’y umaabot nga katumanan sa pagkalaglag sa Jerusalem. Ang silot nga paghukom nga ipatuman batok sa modernong Roma (ang dragon, ang mapintas nga mananap ug ang mini nga propeta), sa katapusan sa kalibotan, nagrepresentar sa katapusang pagkapukan sa espirituwal nga Babilonia, apan ang espirituwal nga Babilonia (ang papado) napukan na sa makausa kaniadtong 1798. Ang pagkalaglag sa Jerusalem nagrepresentar sa mapanimaluson nga paghukom sa Dios ibabaw sa usa ka apostata nga iglesia.

Ang pagkalaglag sa Jerusalem sulod sa tulo ug tunga ka tuig gikan sa 66 AD hangtod sa 70 AD nagalarawan sa pagkalaglag tungod sa mapanimaslon nga paghukom sa Dios sa katapusan sa kalibotan nga igaaplikar batok sa modernong Roma (ang dragon, ang mapintas nga mananap, ug ang mini nga propeta). Ang paglikos ug paglaglag sa Jerusalem, nga natuman pinaagi sa paganismo gikan sa 66 AD hangtod sa 70 AD, milungtad gayod ug eksaktong tulo ug tunga ka tuig.

Ang paglibkob ug paglaglag sa espirituwal nga Jerusalem nga gipahigayon sa papismo milungtad ug tulo ka tuig ug tunga sa propetikanhong panahon, gikan sa 538 hangtod sa 1798. Kining duha ka mga ilustrasyon naghulagway sa paglibkob ug paglaglag sa Jerusalem sulod sa “takna” sa krisis sa balaod sa Domingo nga gipahinabo sa modernong Roma. Ang kataposan sa tulo ka paglaglag sa Jerusalem balihon, sumala sa girepresentar sa basahon ni Daniel.

Ang basahon ni Daniel nagsugod sa pagpanakop ug paglaglag sa Babilonia sa Jerusalem, ug kini natapos sa pagkalaglag sa Babilonia ug sa pagdaug sa Jerusalem. Sa matag usa sa tulo ka mga gubat, adunay usa ka ilhanan nga gihatag ngadto sa mga Kristohanon aron pahimangnoan sila sa pagkalagiw gikan sa umaabot nga pakiggubat. Sa AD 66, kini mao ang dihang ang mga kasundalohan sa paganong Roma nagbutang sa ilang mga bandila (ang ilang mga bandera sa gubat) sa balaang yuta sa santuwaryo. Sa tuig 538, kini mao ang dihang ang “tawo sa sala” gipadayag, nga naglingkod sa templo sa Dios (ang Kristohanong iglesia), nga nagapakita sa iyang kaugalingon nga siya mao ang Dios, sa dihang iyang gipasar ang usa ka balaod sa Domingo sa Konseho sa Orleans niadtong tuiga. Ang pagpatuman sa Domingo mao ang giila sa kapapahan nga pamatuod sa ilang kagamhanan ibabaw sa Kristohanong kalibotan, kay sila nangatarongan (sa pagkatinuod) nga walay suporta alang sa pagsimba sa Domingo diha sa Pulong sa Dios, ug ang kamatuoran nga sila maoy nagtukod sa Domingo ingon nga adlaw sa pagsimba sulod sa Kristiyanismo mao ang pamatuod nga ang awtoridad sa ilang paganong mga tradisyon ug mga batasan labaw sa Biblia.

Sa tuig 538, ang mga Kristohanon kinahanglan nga mobulag gikan sa iglesiang Romano, dili lamang tungod kay kini dili tinuod nga usa ka Kristohanong iglesia, kondili usab tungod kay ang timaan sa awtoridad sa kapadohan gibutang na sa balaang yuta sa iglesia sa Dios. Gipaila ni Sister White ang proseso sa pagbulag niadtong maong kasaysayan nga nagsugod sa yugto sa dihang ang iglesia sa Dios mikalagiw ngadto sa kamingawan sulod sa usa ka libo duha ka gatus ug kan-uman ka tuig.

“Apan walay panaghiusa tali sa Prinsipe sa kahayag ug sa prinsipal sa kangitngit, ug walay mahimong panaghiusa tali sa ilang mga sumusunod. Sa dihang ang mga Cristiano miuyon sa paghiusa niadtong mga tawo nga katunga lamang ang pagkabig gikan sa paganismo, misulod sila sa usa ka dalan nga naggiya kanila sa labi ug labi pang pagpalayo gikan sa kamatuoran. Nagmaya si Satanas nga siya nagmalampuson sa paglimbong sa ingon kadaghang sumusunod ni Cristo. Unya iyang gigamit ang iyang gahum sa labi pang bug-os batok kanila, ug giagda sila sa paglutos niadtong nagpabiling matinumanon sa Dios. Walay nakasabot sa ingon kahusay kon unsaon pagsukol sa tinuod nga Kristohanong pagtuo sama niadtong mga kaniadto nagpanalipod niini; ug kining mga Cristianong nahimong apostata, sa paghiusa uban sa ilang mga kauban nga katunga-pagano, gipunting ang ilang pakiggubat batok sa labing

mahinungdanong mga bahin sa mga doktrina ni Cristo.

“Nahanglan ang usa ka hilabihan ka mapait nga pakigbisog aron kadtong magpabiling matinumanon makabarog nga malig-on batok sa mga paglimbong ug mga dulumtanan nga gitabonan sa mga sapot nga saserdotal ug gipasulod ngadto sa iglesia. Ang Biblia wala dawata ingon nga sumbanan sa pagtuo. Ang doktrina sa kagawasan sa relihiyon gitawag nga erehiya, ug ang mga nanindog alang niini gidumtan ug gisalikway.

“Human sa taas ug mapintas nga panagbangi, ang matinumanong pipila nakahukom sa pagbungkag sa tanang pakig-usa sa apostatang iglesia kon siya magpadayon gihapon sa pagdumili sa pagpalingkawas sa iyang kaugalingon gikan sa kabakakan ug idolatriya. Ilang nakita nga ang pagkabahin maoy usa ka hingpit nga kinahanglanon aron sila makatuman sa pulong sa Dios. Wala sila mangahas sa pag-antus sa mga kasaypanang makamatay sa ilang kaugalingong mga kalag, ug sa paghatag ug panig-ingnan nga magbutang sa pagtuo sa ilang mga anak ug sa mga anak sa ilang mga anak sa kapeligrohan. Aron masiguro ang kalinaw ug panaghiusa andam sila sa paghimo sa bisan unsang pagtugot nga nahiuyon sa pagkamatinumanon ngadto sa Dios; apan ilang gibati nga bisan ang kalinaw mahal ra kaayo nga mapalit pinaagi sa paghalad sa prinsipyo. Kon ang panaghiusa masiguro lamang pinaagi sa pagkompromiso sa kamatuoran ug pagkamatarong, nan pasagdi nga adunay kalainan, ug bisan gubat.” The Great Controversy, 45.

Padayonon nato kining mga hunahuna sa sunod nga artikulo.

“Ang walay kataposan nagbuklad sa atong atubangan. Hapit nang ibayaw ang tabil. Kita nga nag-okupar niining solemneng, mabug-at sa tulubagon nga kahimtang, unsa man ang atong ginabuhay, unsa man ang atong gihunahuna, nga nagkupot kita sa atong hakog nga paghigugma sa kasayon, samtang ang mga kalag nangahanaw sa atong palibot? Ang atong mga kasingkasing ba nahimong hingpit nga bati ug walay pagbati? Dili ba kita makabati o makasabot nga aduna kitay buluhaton nga pagabuhaton alang sa kaluwasan sa uban? Mga igsoon, kamo ba sakop sa matang nga bisan may mga mata dili makakita, ug bisan may mga dalunggan dili makadungog? Kawang ba nga gihatagan kamo sa Dios ug kahibalo sa Iyang kabubut-on? Kawang ba nga Iya kamong gipadalhan ug pasidaan sa ibabaw sa pasidaan? Nagatoo ba kamo sa mga pahayag sa walay katapusang kamatuoran mahitungod sa hapit na moabot ibabaw sa yuta, nagatoo ba kamo nga ang mga paghukom sa Dios nagabitay ibabaw sa katawohan, ug makapadayon pa ba kamo sa paglingkod nga malinawon, tapolan, walay pagtagad, mahigugmaon sa kalipayan?”

“Karon dili kini mao ang panahon alang sa katawohan sa Dios sa pagbutang sa ilang mga pagbati o sa pagtigom sa ilang bahandi dinhi sa kalibotan. Ang panahon dili na halayo, nga, sama sa unang mga tinun-an, mapugos kita sa pagpangita ug dangpanan sa mingaw ug mahilayo nga mga dapit. Maingon nga ang paglibot sa Jerusalem sa mga kasundalohan sa Roma mao ang timaan sa pagkalagiw alang sa mga Cristohanon sa Judea, mao man usab nga ang pag-angkon sa gahum sa bahin sa atong nasud diha sa sugo nga nagpatuman sa papal nga adlawng igpapahulay maoy usa ka pasidaan alang kanato. Niana nga panahon panahon na sa pagbiya sa dagkong mga siyudad, isip pagpangandam sa pagbiya usab sa gagmayng mga lungsod alang sa hilit nga mga puluy-anan sa tago nga mga dapit taliwala sa kabukiran. Ug

karon, inay sa pagpangita ug mahalon nga mga puloy-anan dinhi, kinahanglan mag-andam kita sa pagbalhin ngadto sa usa ka labi pang maayong yuta, nga mao ang langitnong yuta. Inay sa paggasto sa atong mga kapanguhaan alang sa pagtagbaw sa kaugalingon, kinahanglan magtuon kita sa pagkamatinigumon. Ang tagsatagsa ka talento nga gipahulam sa Dios kinahanglan gamiton alang sa Iyang himaya sa paghatag sa pasidaan ngadto sa kalibotan. Ang Dios adunay buluhaton alang sa Iyang mga kaubanan sa pagbuhat diha sa mga siyudad. Ang atong mga misyon kinahanglan suportahan; bag-ong mga misyon kinahanglan ablihan. Aron mapadayon kining buluhatona nga malampuson, dili moubos nga paggasto ang gikinahanglan.

Gikinahanglan ang mga balay nga alagaran, diin ang mga tawo mahimong dapiton sa pagpaminaw sa mga kamatuoran alang niining panahona. Alang gayud niining tuyoa, ang Dios nagsalig ug kapital ngadto sa Iyang mga piniyalan. Ayaw ipagapos ang inyong kabtangan diha sa kalibotanhong mga patigayon, aron dili mapugngan kining buluhatona. Ikuha ang inyong mga kapanguhaan ngadto sa dapit diin inyo kining magamit alang sa kaayohan sa buluhaton sa Dios. Ipauna ang inyong mga bahandi sa langit.” Testimonies, volume 5, 464.